

Dosarul nr.2ra-1045/22  
2-20033058-01-2ra-02082022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: N. Mazur)  
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță)

## DECIZIE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență:

Președinte ședinței, judecătorul – Dumitru Mardari,  
judecătorii – Galina Stratulat, Victor Burduh, Nina Vascan, Aliona Miron,

examinând recursul declarat de Butucel Natalia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. 53/184 către Butucel Natalia privind încasarea datoriei pentru energia termică,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, prin care s-a respins apelul declarat de Butucel Natalia, s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. 53/184, s-a casat hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 23 septembrie 2021 și s-a admis integral acțiunea

### c o n s t a t ă:

La 06 martie 2020, S.A. „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. 53/184 a depus cerere de chemare în judecată către Butucel Natalia prin care a solicitat încasarea datoriei pentru energia termică consumată în apartamentul nr.XX din str. Liviu Deleanu XXX, mun. Chișinău, calculată pentru perioada martie 2017-ianuarie 2020 în sumă de 8280,35 lei.

În motivarea a indicat, că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, în calitate de proprietar al apartamentului nr.XXX din str. Liviu Deleanu XX, mun. Chișinău figurează Butucel Natalia.

În baza contractului de livrare a energiei termice în apa caldă nr. 5527 din 21 mai 2007 încheiat între SA „Termoelectrica” și A.P.L.P. nr. 53/184 COOP, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

Din cauza neonorării obligațiilor de plată, la 18 februarie 2020 datoria A.P.L.P. nr. 53/184 COOP la consumul de energie termică constituie suma de 10351,16 lei, devenind de fapt debitorul „Termoelectrica” SA.

A.P.L.P. nr. 53/184 a prestat în continuare servicii de gospodărire comunală, inclusiv energie termică, la toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea lor, conform facturilor primite.

În caz de neachitare de către consumatori a sumelor datorate, A.P.L.P. nr. 53/184 COOP este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea

datoriei și, chiar are obligația de a o face pentru a stinge creanța sa față de "Termoelectrica" SA din contul achitărilor efectuate de către consumatorii restanți.

În speță, A.P.L.P. nr. 53/184 COOP nu a acționat în judecată consumatorii restanți, nici pe Butucel Natalia, pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 8280,35 lei, pe perioada martie 2017-ianuarie 2020.

În consecință, A.P.L.P. nr. 2 53/184 COOP a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care îl pune în imposibilitate de a se achita pe creanțele sale față de „Termoelectrica” SA, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

Astfel, „Termoelectrica” SA are un interes serios și legitim de a conserva creanța A.P.L.P. nr. 53/184 la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

Obligațiunile de achitare a costului serviciilor prestate de energie termică urmează a fi pusă în sarcina beneficiarilor, în speță, proprietarii/locatarilor apartamentului – Butucel Natalia, care a neglijat obligațiile de plată, în pofida faptului că a fost înștiințată prin intermediul facturilor de despre riscul de a fi sancționată în judecată în cazul neachitării plăților restante.

Conform informației privind situația despre achitarea serviciilor locativ comunale Butucel Natalia, în perioada martie 2017-ianuarie 2020, a acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 8280,35 lei.

Prin hotărârea nr.2-3446/2017 din 08 decembrie 2017, s-a respins acțiunea oblică înaintată de „Termoelectrica” S.A. în interesele A.P.L.P. nr. 53/184 împotriva Nataliei Butucel cu privire la încasarea datoriei.

Astfel datoria în mărime de 8280,35 lei solicitată este formată după pronunțarea hotărârii, pentru martie 2017-ianuarie 2020 fiind calculată: 38790,29 lei-30509,94 lei = 8280,35 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 septembrie 2021, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea oblică înaintată de "Termoelectrica" S.A. în interesele A.P.L.P. nr. 53/184 către Butucel Natalia privind încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în perioada martie 2017-ianuarie 2020 în mărime de 828,35 lei.

S-a încasat de la "Termoelectrica" S.A. în beneficiul Nataliei Butucel cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 1500 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 27 septembrie 2021, "Termoelectrica" S.A. în interesele A.P.L.P. nr. 53/184 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 septembrie 2021, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii.

La 22 octombrie 2021, Butucel Natalia a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 septembrie 2021.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, s-a respins cererea de apel depusă de Butucel Natalia.

S-a admis cererea de apel depusă de S.A. „Termoelectrica” în interesele A.P.L.P. nr. 53/184.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 septembrie 2021, și s-a emis o nouă hotărâre prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „Termoelectrica” în interesele A.P.L.P. nr. 53/184.

S-a încasat de la Butucel Natalia în beneficiul A.P.L.P. nr. 53/184 datoria pentru consumul energiei termice în valoare de 8280,35 lei (opt mii două sute optzeci lei 35 bani), formată pentru perioada martie 2017-ianuarie 2020.

S-a încasat de la Butucel Natalia în beneficiul S.A. „Termoelectrica” cheltuielile, legate cu plata taxei de stat în prima instanță în cuantum de 270 (două sute șaptezeci) lei și cheltuielile legate cu plata taxei de stat în instanța de apel în cuantum de 202,50 lei (două sute doi lei 50 bani).

La 11 iulie 2022, Butucel Natalia a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivare a invocat că soluția instanței de apel este neîntemeiată și cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Imobilul său a fost deconectat de la sistemul de încălzire centralizată din 01 noiembrie 2006, apartamentul fiind încălzit în perioada rece a anului, autonom, în bază de energie electrică.

S.A. „Termoelectrica” anterior a mai depus o acțiune similară, iar prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 08 decembrie 2017 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, din motiv că apartamentul nr. XXX este debransat de la sistemul centralizat de aprovizionare cu energie termică.

Recurentul a susținut că la moment situația de fapt este aceeași din 2006.

Recurentul și-a întemeiat în drept cerere de recurs în temeiul art. 432, alin.(2) lit. a), b) și c) Cod de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei 19 aprilie 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit informațiile de la fila dosarului 214 Vol. I instanța de apel a comunicat părților decizia motivată la 16 mai 2022.

Respectiv, cererea de recurs declarată la 11 iulie 2022, este depusă în termen.

La 02 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii.

Prin referința din 11 august 2022, S.A. „Termoelectrica” a menționat că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a constatat și aplicat corect cadrul legal și astfel a pledat pentru respingerea recursului.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2022 recursul declarat de Butucel Natalia a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 și 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează

fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Verificând argumentele invocate în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În corespundere cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Analizând materialele dosarului, instanța de recurs reține următoarele:

La 06 martie 2020, S.A. „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. 53/184 a depus cerere de chemare în judecată către Butucel Natalia prin care a solicitat încasarea datoriei pentru energia termică consumată în apartamentul nr.XXX din str. Liviu Deleanu XXX, mun. Chișinău, calculată pentru perioada martie 2017-ianuarie 2020 în sumă de 8280,35 lei.

Prin cererea formulată la 19 iulie 2021, S.A. „Termoelectrica” și-a concretizat pretențiilor din acțiune solicitând încasarea de la Butucel Natalia a sumei de 828,35 lei acumulată pentru perioada martie 2017-ianuarie 2020, la locul de consum: apartamentul nr.XXX din str. Liviu Deleanu XXX, mun. Chișinău.

Instanța de fond examinând cauza, prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 23 septembrie 2021, a respins acțiunea ca neîntemeiată acțiunea oblică înaintată de S.A. „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. 53/184 a depus cerere de chemare în judecată către Butucel Natalia privind încasarea datoriei pentru energia termică consumată în perioada martie 2017-ianuarie 2020 în sumă de 828,35 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 19 aprilie 2022, a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „Termoelectrica” în interesele A.P.L.P. nr. 53/184 și a încasat de la Butucel Natalia în beneficiul A.P.L.P. nr. 53/184 datoria pentru consumul energiei termice în valoare de 8280,35 lei (opt mii două sute optzeci lei 35 bani), formată pentru perioada martie 2017-ianuarie 2020.

Colegiul reține că în motivele recursului, recurentul a invocat, că instanța de apel examinând cauza a depășit limitele judecării acțiunii.

În acest context, verificând legalitatea deciziei contestate și criticile aduse în recurs, Colegiul cochide că contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel adoptată fără a fi luată în considerare, cererea de concretizare a acțiunii reclamantului.

În baza art. 357 Codul de procedură civilă, hotărârile susceptibile de apel pot fi atacate, până a rămâne definitive, în instanță de apel care, în baza materialelor din dosar și a celor prezentate suplimentar, verifică corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale cauzei, a aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanță.

Colegiul reține, că decizia instanței de apel este nelegală, întrucât încalcă dispozițiile art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Potrivit cererii de apel, S.A. „Termoelectrica” a susținut că apartamentul nr.XXX din str. Liviu Deleanu XXX, mun. Chișinău este debransat de la rețeaua centralizată de încălzire, după cum a indicat în cererea de concretizare, și astfel,

solicită încasarea sumei de 828,35 lei cu titlu de datorie pentru energia termică consumată în temeiul pct. 8, 8<sup>1</sup> din Anexa nr.7 a la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Însă, examinând apelul instanța de apel, nu a ținut cont de cererea de concretizare a reclamantului și a încasat de la Butucel Natalia în beneficiul A.P.L.P. nr. 53/184 suma de 8280,35 lei cu titlu datorie pentru consumul energiei termice în valoare de formată pentru perioada martie 2017-ianuarie 2020.

Art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, stabilește că instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

La caz, din conținutul deciziei se constată că instanța de apel a examinat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate reieșind din cererea de chemare în judecată, fără a lua în considerație faptul că prin cererea de concretizare din 19 iulie 2021, reclamantul și-a concretizat pretențiile din acțiunea inițială.

Colegiul reține că, instanța de apel, care are atribuții de dezvoltare devolutivă a fondului cazului la judecarea apelului, a depășit limitele examinării acțiunii și astfel, a încălcat prevederile art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă care stipulează că instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Astfel, reieșind din dispoziția dată, instanța decide numai asupra obiectului cererii deduse judecății, ceea ce înseamnă că procesul civil este guvernat de principiul disponibilității părților, care stabilesc obiectul cererilor formulate de părți.

Or, prin depășirea obiectului acțiunii instanța de apel a încălcat principiile funcționale ale dreptului procesual civil, iar o asemenea modalitate de judecată a litigiului nu este în măsură să asigure îndeplinirea cerințelor unui proces echitabil și a unui real acces la justiție, în sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că motivarea unei hotărâri constituie una dintre componentele dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și îi atribuie instanței obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților.

Obligația pe care art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului impune instanțelor naționale de a-și motiva decizia nu presupune existența unui răspuns detaliat la fiecare argument. Noțiunea de proces echitabil presupune că o instanță națională care nu a motivat decât pe scurt hotărârea să fi examinat totuși în mod real problemele esențiale care i-au fost puse (Cauza Albina împotriva României). Întinderea obligației de motivare poate varia în raport de natura hotărârii și trebuie stabilită în lumina circumstanțelor cauzei.

În concluzie, având în vedere depășirea de către instanța de apel a limitelor legale a investiției sale, în temeiul art.445 alin.(1) lit. b) Cod procedură civilă, atrage casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În condițiile art.432 alin. (4) din codul de Procedură civilă săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, din considerentele menționate eroarea judecătorească nu poate fi corectată de către instanța de recurs, și astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Butucel Natalia.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2022, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. 53/184 către Butucel Natalia privind încasarea datoriei pentru energia termică, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh

Nina Vascan

Aliona Miron